

การจัดทำรายงานภาษีมูลค่าเพิ่ม

รายงานภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามมาตรา 87 แห่งประมวลรัษฎากร ได้กำหนดให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มจัดทำรายงานเป็นพิเศษเพื่อควบคุมการจัดเก็บและสอบยื่นกับแบบแสดงรายการที่ยื่นเสียภาษีเป็นหลักฐานทางทะเบียนรายละเอียดประกอบแบบแสดงรายการภาษี โดยต้องจัดทำเป็นรายสัปดาห์ประกอบการ ซึ่งมีรายงานดังนี้

➤ **รายงานภาษีซื้อ** เป็นรายงานแสดงมูลค่าสินค้าหรือบริการและภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้ซื้อสินค้าหรือบริการจากผู้ประกอบการจดทะเบียนอื่น ทั้งนี้ รายงานภาษีซื้อต้องมีรายการและข้อความตามแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด (ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ฉบับที่ 89 ลงวันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2542)

รายงานภาษีซื้อนั้นเป็นรายงานที่กำหนดให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนจัดทำขึ้น เพื่อประโยชน์ในการบันทึกจำนวนภาษีซื้อของกิจการที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนรายอื่นเรียกเก็บในแต่ละเดือนภาษี ภาษีซื้อเกิดขึ้นในเดือนใด เป็นภาษีซื้อของเดือนนั้น โดยพิจารณาได้จากวันที่ที่ปรากฏในใบกำกับภาษีที่ได้รับจากผู้ประกอบการจดทะเบียนรายอื่น

ภาษีซื้อที่เกิดขึ้นในเดือนใด แต่มิได้นำไปลงรายการในรายงานภาษีซื้อของเดือนนั้น เพราะมีเหตุจำเป็นตามที่อธิบดีกำหนด ให้มีสิทธินำไปลงรายงานภาษีซื้อของเดือนหลังจากนั้นได้ แต่ต้องไม่เกิน 6 เดือน นับแต่เดือนถัดจากเดือนที่ออกใบกำกับภาษี

การลงรายการเพิ่มยอดภาษีซื้อเป็นภาษีซื้อที่เกิดขึ้นเนื่องจาก

1. การซื้อหรือการนำเข้าซึ่งสินค้าหรือวัตถุดิบ
2. การซื้อ หรือเช่าซื้อ หรือนำเข้าซึ่งทรัพย์สิน
3. การรับฝากขายสินค้า
4. การรับบริการหรือการจ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆ
5. การเพิ่มราคาสินค้าหรือบริการ
6. ค่าภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนนำส่งตามแบบแสดงรายการ ภ.พ.36 เนื่องจากจ่ายค่าบริการที่ได้ให้บริการในต่างประเทศ และได้มีการใช้บริการนั้นในราชอาณาจักร หรือรับโอนสินค้าหรือบริการที่เคยได้สิทธิเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0

➤ **รายงานภาษีขาย** รายงานแสดงมูลค่าสินค้าหรือบริการและภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้ออกใบกำกับภาษีจากการขายสินค้าหรือให้บริการนั้นๆ ทั้งนี้ รายงานภาษีขายต้องมีรายการและข้อความตามแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด (ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ฉบับที่ 89 ลงวันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2542)

รายงานภาษีขายนั้นเป็นรายงานที่กำหนดให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนจัดทำขึ้น เพื่อประโยชน์ในการบันทึกจำนวนภาษีขายของกิจการที่ได้เรียกเก็บจากลูกค้าในแต่ละเดือนภาษี ภาษีขายที่เกิดขึ้นในเดือนใดก็เป็นภาษีขายของเดือนนั้น โดยพิจารณาได้จากวันที่ที่ปรากฏในสำเนาใบกำกับภาษีที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนออกให้แก่ลูกค้า

แบบของรายงานภาษีขายมีลักษณะคล้ายบัญชีแยกประเภทฐานได้จากการประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยบัญชี เพียงแต่มีช่อง 'จำนวนเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม' เพิ่มขึ้นอีกช่องหนึ่ง

การลงรายการเพิ่มภาษีขายเกิดขึ้นเนื่องจาก

1. การขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักร (กรณีการส่งออก ภาษีขาย = 0)

2.การให้เช่าซื้อ

3.การส่งมอบสินค้าให้ตัวแทนเพื่อขาย (ฝากขาย)

4.การนำสินค้าหรือบริการไปใช้เพื่อการอื่นใดอันมิใช่เพื่อการประกอบกิจการที่ต้องเสีย

ภาษีมูลค่าเพิ่ม

5.หนี้สูญที่ได้รับคืน

6.มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ

7.มีสินค้าคงเหลือและหรือทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบกิจการ ณ วันเลิกกิจการ แต่ไม่รวมถึงสินค้าคงเหลือและทรัพย์สินของผู้ประกอบการซึ่งควบเข้ากัน หรือโอนกิจการทั้งหมดให้แก่กัน

การลงรายการลดภาษีขายเกิดขึ้นเนื่องจาก

1.การรับคืนสินค้าที่ขาดบกพร่อง

2.การลดราคาสินค้าหรือค่าบริการซึ่งผิดข้อกำหนดที่ตกลงกัน

3.หนี้สูญที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย

➢ **รายงานสินค้าและวัตถุดิบ** สำหรับผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ประกอบกิจการขายสินค้า และประกอบกิจการผลิตสินค้าเพื่อขาย ผู้ประกอบการผลิตสินค้าเพื่อขายนั้นต้องจัดทำทั้งรายงานวัตถุดิบ รายงานสินค้าสำเร็จรูป และรายงานสินค้าระหว่างผลิต (เฉพาะ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี) ซึ่งต้องมีรายการและข้อความอย่างน้อยตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด (ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 89) ลงวันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2542)

ผู้มีหน้าที่จัดทำรายงานประเภทนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ประกอบกิจการขายสินค้าเท่านั้น สำหรับผู้ประกอบการให้บริการไม่ต้องจัดทำรายงานประเภทนี้แต่อย่างใด

แบบรายละเอียดสินค้าคงเหลือ สำหรับบุคคลธรรมดา ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดทำรายงานสินค้าและวัตถุดิบ แต่ต้องทำการตรวจนับสินค้าคงเหลือ ณ วันที่ 30 มิถุนายน และวันที่ 31 ธันวาคม ของปี และกรอกรายการสินค้าคงเหลือในแบบรายละเอียดสินค้าคงเหลือ

และให้ถือว่าแบบรายละเอียดสินค้าคงเหลือเป็นรายงานสินค้าและวัตถุดิบ สำหรับ...

* ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ประกอบกิจการโรงเลื่อย โรงค้าไม้แปรรูป

* กิจการค้าของเก่า

* ผู้ประกอบการที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทร้านค้าปลอดอากร

* กิจการปิโตรเลียม

ให้ใช้บัญชีแสดงรายการสินค้าที่ครอบครองตามกฎหมายนั้นๆ เป็นรายงานสินค้าและวัตถุดิบ

(ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ฉบับที่ 104 เรื่อง กำหนดให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนจัดทำรายงานแตกต่างไปจากรายงานตามมาตรา 87 แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2543)